

Til adresseliste

Ref : 20/6155-1
Deres ref :
Dato : 03.11.2020

Planlagt markedstilsyn med smøremembraner/påstrykningsmembraner til bruk i våtrom

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) er tilsynsmyndighet for byggevarer. Vi vil i løpet av høsten 2020 og vinteren 2021 gjennomføre et dokumenttilsyn med produsenter, distributører og importører av påstrykningsmembraner (smøremembraner) for bruk innendørs i våtrom.

Vi vil føre tilsyn med at påstrykningsmembranene har tilfredsstillende produktdokumentasjon etter byggevarereforskriften. Det er også viktig at det i markedsføringen av produktet gis en relevant informasjon om produktet til forbrukeren.

Produsent, importør og distributørs forpliktelser

En produsent er en fysisk eller juridisk person som produserer en byggevare eller får en slik vare utviklet eller produsert, og som markedsfører denne varen under sitt eget navn eller varemerke. Produsenten skal utføre produksjonskontroll i fabrikk.

Det er produsentens oppgave å utarbeide all nødvendig dokumentasjon. Importør og distributør av byggevarer skal sikre at byggevarer har tilstrekkelig dokumentasjon før varen omsettes videre på det norske markedet.

En importør eller distributør som bringer i omsetning en byggevare under sitt eget navn eller varemerke – eller som endrer en byggevare som allerede er bragt i omsetning på en slik måte at det

kan påvirke byggevarens ytelser – skal anses som byggevareprodusent og ha de samme forpliktelsene som produsenten.

Når vi i det følgende skriver smøremembraner, sikter vi til ulike typer påstrykningsmembraner til innvendig bruk i våtrom.

Vi ønsker å informere om kampanjen før den settes i gang, samt informere om bestemmelsene som gjelder for produktdokumentasjon for påstrykningsmembraner i Norge. Dette informasjonsbrevet sendes derfor ut til alle foretak som vi er kjent med produserer eller omsetter påstrykningsmembraner i Norge. Du trenger ikke svare på dette brevet.

Byggevarer har ulik betydning for byggverk. Derfor er de kategorisert i ulike systemer for vurdering og verifikasjon av ytelser. Systemet definerer hvilke oppgaver produsenten har og oppgavene til et uavhengig tredjepartorgan.

Praktisk gjennomføring av tilsynet

Vi vil gjennomføre et dokumenttilsyn med et utvalg av foretak. Vi vil da spørre foretakene om hvilken produktstandard eller prøvemetode som ligger til grunn for sitt produkt.

Disse foretakene vil få tilsendt en anmodning om å sende oss produktdokumentasjon, hvor vi ber om følgende, basert på tre mulige dokumentasjonsmåter for en påstrykningsmembran:

1. Produsenten har utført prøving etter en produktstandard i samsvarssystem AVCP 3

I et slikt tilfelle etterspørres det typeprøving fra et teknisk kontrollorgan (TKO) som

viser:

- hvilke ytelser produsenten har valgt å deklare for dette produktet
- system for produksjonskontroll i fabrikk
- produktdatablad og bruksanvisning for riktig bruk av produktet

2. Produsenten har valgt å få utarbeidet en ETA etter ETAG 022, og har utført prøving etter ETAG 022

I dette etterspørres det CE-merking av produktet, samt ytelseserklæring som viser:

- sertifikat for produksjonskontroll i system 2+, utstedt av TKO
- hvilke ytelser produsenten har valgt å deklare for dette produktet
- produktdatablad og bruksanvisning for riktig bruk av produktet
- hvilke tettedetaljer (slukmansjett, rørmansjett etc.) som er benyttet ved prøving etter ETAG 022, slik at man ved bruk av produktet kan benytte de samme tettedetaljer som bidro til prøveresultatet ved prøving etter ETAG 022.

3. Produsenten har valgt å utføre prøving etter ETAG 022, men har ikke fått utarbeidet en ETA

I dette tilfellet er det ikke krav om CE-merking og ytelseserklæring. Etter forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK) kap. III (byggevarer uten krav til CE-merking) skal man da ha typeprøving eller sertifisering etter samme AVCP-system som gjelder for CE-merkede produkter. I dette tilfellet, med ETAG 022, er det system 2+. Da bør det foreligge en dokumentasjon på utført sertifisering av produksjonskontroll i system 2+ fra TKO som viser:

- hvilke ytelser produsenten har valgt å deklare for dette produktet
 - produktdatablad og bruksanvisning for riktig bruk av produktet
 - hvilke tettedetaljer (slukmansjett, rørmansjett etc.) som er benyttet ved prøving etter ETAG 022, slik at man ved bruk av produktet kan benytte de samme tettedetaljer som bidro til prøveresultatet ved prøving etter ETAG 022.
-

Hvis du eventuelt har dokumentert produktet ditt på annen måte enn de tre ovenstående metodene, må du redegjøre for din metode på en tilsvarende måte som metodene nevnt over.

Produktdokumentasjon

Produktdokumentasjonen skal være på norsk, svensk eller dansk.

For mer informasjon, se vår nettside med informasjon og maler for produktdokumentasjon for byggevarer som ikke er CE-merket: <https://dibk.no/produkter-til-byggverk/byggevaereinfo/dokumentasjon-av-byggevarer/dokumentasjonskrav-til-ikke-ce-merkede-byggevarer/>.

Dokumentasjonen skal inneholde:

- identifikasjon av produsent og importør
- produsentens og importørens kontaktdetaljer
- byggevarens egenskaper
- hvilke tekniske spesifikasjoner som er lagt til grunn. Det kan for eksempel være et europeisk teknisk bedømmelsesdokument (European Assessment Document, EAD), SINTEF Teknisk Godkjenning (TG), Norsk Standard eller en standard fra et annet EØS-land.
- Navnet på tredjepartsorganet som har utført produksjonskontrollen (byggevareforskriften § 11)).
<https://dibk.no/byggeregler/dok/iii/11/>
- Bruksanvisning
Monteringsveiledninger og/eller bruksanvisninger skal følge både CE-merkede byggevarer og byggevarer som ikke er CE-merket. Mangel på monteringsveiledning kan gi uheldige konsekvenser og forårsake byggfeil. Det er derfor viktig at ansvarlige foretak kan legge frem monteringsveiledninger og/eller bruksanvisninger ved tilsyn.

Det er også krav om at det skal følge med sikkerhetsinformasjon der det er nødvendig, se forskrift om dokumentasjon og omsetning av produkter til byggverk (DOK) § 5 og § 13 <https://dibk.no/byggeregler/dok/ii/5/>. (Med anvisninger siktes det til blant annet monteringsanvisninger, som særlig er viktig for sammensatte byggevarer, eller bruksanvisninger.)

En god bruksanvisning er særlig viktig her siden produktet ikke brukes alene, men inngår i et system. Ansvarlige foretak i den enkelte byggesak produktet brukes i, skal kunne legge frem monteringsveiledninger og/eller bruksanvisninger ved tilsyn.

Ved behov kan vi kreve ytterligere dokumentasjon. Opplysninger om særskilte forretnings- og driftsforhold vil være underlagt taushetsplikt.

Øvrig informasjon om CE-merking, tredjepartskontroll og dokumentasjon av egenskaper og ytelser

Frivillig CE-merking

Det er ikke krav om CE-merking av påstrykningsmembraner til bruk innendørs i våtrom. Dette fordi det ikke finnes en harmonisert produktstandard for slike produkter som brukes innendørs.

Noen kan være CE-merket på bakgrunn av en europeisk teknisk bedømmelse, ETA (European Technical Assessment). Det er frivillig å skaffe seg en ETA for et produkt, men dersom produsenten har valgt å gjøre det, skal produktet CE-merkes i henhold til denne ETA-en.

Tredjepartskontroll

Tredjepartsorganet som utfører produksjonskontrollen, kan enten være et akkreditert sertifiseringsorgan, et teknisk kontrollorgan eller et teknisk bedømmelsesorgan som holder til i EØS-området.

Ansvarlig foretak i en byggesak eller rådgiver i en byggesak er ikke myndig tredjepartsorgan for å utføre sertifiseringen. Denne produksjonskontrollen skal utføres uavhengig av om påstrykningsmembranen er CE-merket eller ikke.

Dokumentasjon av egenskaper og ytelser

Det er krav om dokumentasjon av smøremembranens egenskaper og ytelser, uansett om påstrykningsmembranen er CE-merkede eller ikke.

Vesentlige egenskaper skal dokumenteres i den grad de er nødvendige for vurdering av byggevernets egnethet til bruk i byggverk i Norge. Krav til dokumentasjon av byggevarer som er CE-merket følger av byggevareforskriften kapittel 2. Krav til dokumentasjon av byggevarer som ikke er CE-merket følger av byggevareforskriften kapittel 3.

Produktets egenskaper skal være dokumentert slik at de som velger byggevarer til et konkret byggverk kan vurdere om produktet medvirker til at byggverket oppfyller byggteknisk forskrift (TEK17).

Hva skjer etter tilsynet?

Når markedstilsynet er gjennomført, vil vi gi tilbakemelding til foretakene det er gjort tilsyn med. Ved mangler kan vi bruke de virkemidler regelverket gir for å rette eventuelle avvik som eventuelt er blitt avdekket. Eksempler på slike virkemidler er vedtak om stans i markedsføring/omsetning og vedtak om overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt.

Kampanjen vil bli avsluttet med en samlerapport som publiseres på DiBKs nettsider. Der det er hensiktsmessig vil vi også omtale enkeltsaker.

Spørsmål?

Dere kan ta kontakt på post@dibk.no dersom dere har spørsmål om markedstilsynet. Merk e-posten *tilsynskampanje påstrykningsmembraner (smøremembraner) og referansenummeret du finner øverst i brevet (20/6155)*.

Dersom deres firma ikke omsetter eller produserer påstrykningsmembran for bruk i våtrom, ber vi om at du informerer oss om dette.

Vi ønsker tips

Vi ønsker tips om andre foretak som omsetter, produserer eller importerer påstrykningsmembraner for bruk i våtrom enn de som er nevnt i den vedlagte oversikten over produsenter, importører og distributører.

Send oss gjerne navn og adresse på andre foretak til post@dibk.no, merket *tilsynskampanje smøremembraner*.

Vennlig hilsen
José S. Delgado
Senioringeniør

Merete Ann Thune
Senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
